

**Dansk PENs bestyrelses skriftlige beretning til
den ordinære generalforsamling
22. marts 2022**

Dansk PEN i 2021

Præsidentens indledende bemærkninger

Nedenstående er skrevet inden det russiske angreb på Ukraine, som naturligvis også er et (yderligere) angreb på PENs principper og på de personer, vi støtter. Desværre er det imidlertid ikke sådan, at denne akutte krise får alle andre problemer til at forsvinde. Derfor:

Det ville være synd at sige, at verden i 2021 blev et bedre sted for ytringsfriheden. Forholdene i Kina/Hongkong og i Rusland forværres yderligere; i Belarus er PEN i lighed med andre NGO'er blevet forbudt. I Mexico bliver det mere og mere livsfarligt at være journalist (alene i januar 2022 er fire journalister blevet myrdet). Afghansk PEN er efter Talebans magtovertagelse spredt for alle vinde – men har fået adresse hos Dansk PEN og forsøger at organisere sig herfra.

Forværringerne skal ikke få os til at glemme, at der er mange steder, hvor det hele tiden har stået og stadig står dårligt til. En mere udførlig gennemgang af situationen findes nedenfor i årsberetningen.

Der er lyspunkter, så som den pludselige løsladelse af vores tyrkiske æresmedlem Ahmet Altan, men de er få. Ikke desto mindre kan den omstændighed, at de findes, inspirere os til fortsat og intensiveret arbejde for det frie ord og at være opmærksomme også på de tilfælde, hvor der ikke er tale om manifest forfølgelse af skribenter, men om alle slags forhindringer for deres frie virke. Her behøver man ikke at gå langt for at finde eksempler.

Myndighederne kan f.eks. forbyde omtale af bestemte forhold, som når man i Polen ikke må ytre sig kritisk mod den officielle historieskrivning. Men ofte behøver et regime ikke engang at forbyde selve ytringerne. Det er nok at fjerne de praktiske muligheder for at komme til orde, f.eks. at forbyde medier at modtage økonomisk støtte, fjerne sendefrekvenser eller afbryde internetadgang, undertiden med begrundelser, som skal sløre, hvad man er i gang med. Måske er denne sløring lastens tribut til dyden, som La Rochefoucauld sagde om hykleriet: Den dårlige samvittighed viser sig i, at man ikke vil kalde tingene ved deres rette navn.

Trusler mod ytringsfriheden er imidlertid ikke forbeholdt mere eller mindre autoritære regimer. Den nøjagtige karakter af de danske efterretningstjenesters nylige henvendelse til mediehusene kan måske diskuteres, men ikke, at den er usædvanlig og under alle omstændigheder må opfattes som et forsøg på intimidering.

Magtfulde lobbyer og organisationer blander sig i den frie forskning, som herefter ikke længere kan kaldes fri. "Oksekødsrapporten" fra Aarhus Universitet er ikke glemt – det var dengang forskerne fik forbud mod at offentliggøre deres resultater og ydermere forbud mod at fortælle, at de havde fået forbud. Det var

den største landbrugsorganisation, der stod bag pressionen. Den havde jo finansieret forskningen, så måtte den vel også have lov at bestemme, hvad der skulle komme ud af den. En noget særpræget opfattelse af forskning og videnskab.

Senere anlagde en anden og mindre – men mere kluntet – landbrugsorganisation ligefrem injuriersag mod en forsker, fordi han ikke var nået frem til de konklusioner, som organisationen helst ville have. Sådanne og andre eksempler viser, hvad der kan ske, når privat finansiering og kommerciel tankegang får indflydelse på den videnskabelige verden, fordi den offentlige finansiering er for ringe og ansættelsesforholdene ofte prekære.

Men heller ikke parlamentet kan man længere stole på. I sommeren 2021 lykkedes det et par hedsporere fra det politiske overdrev at få et tankeløst folketingsflertal til at vedtage en beslutning, som på både kort og langt sigt er en trussel mod den frie forskning. Det hedder, at det skal sikres, at der "ikke forekommer ensretning, at politik ikke forklædes som videnskab, og at det ikke er muligt systematisk at unddrage sig berettiget faglig kritik".

Vedtagelsen er en servering på et sølvfad til enhver nutidig og fremtidig forskningsminister, som vil dirigere offentlige bevillinger de "rigtige" steder hen og lukke munden på de "forkerte". Vedtagelsen rammer på alle måder ved siden af - med mindre naturligvis hensigten er at skræmme forskerverdenen. Og det er den jo nok.

Bertolt Brechts skuespil "Galileis liv" genfortæller den kendte historie om, hvorledes astronomen blev tvunget til at tilbagekalde sin erkendelse af, at det var jorden, der kredsede om solen og ikke omvendt. Han havde ellers risikeret at blive brændt på bålet som andre, der ved deres "overdrevne aktivisme" havde udfordret den tids *conventional wisdom*.

I Brechts stykke bebrejder Galileis yndlingselev, den unge Andrea, ham i stærke vendinger, at han ikke holdt fast ved sandheden, og udbryder: "Ulykkeligt det land, som ingen helte har!" Og Galilei svarer roligt: "Ulykkeligt det land, som har brug for helte."

PEN er sat i verden for at skabe og/eller bevare forhold, som ikke kræver heltemod. Mange af dem, vi arbejder for, har ganske vist optrådt heltemodigt, men det skyldes netop, at de lever i samfund og stater, hvor det kræver mod og tapperhed af den, der vil ytre sig for egen regning og ikke være talerør for eller efterplapper af andre.

Det skal være noget ganske normalt at ytre sig, hvad enten det er ved fremlæggelse af videnskabelige resultater eller ved meningstilkendegivelser. At disse sidste selv kan få en intimiderende eller terroristisk karakter, skrev jeg om sidste år. Det udløste en goddag-mand-økseskaft-debat, som ikke skal varmes op her.

Der er ikke vandtætte skotter mellem videnskab og holdninger. Det er en sandhed, der er lige så gammel som videnskaben selv. Man skal være meget ukendt med både videnskab og almindelig tankevirksomhed, hvis man mener at kunne skille tingene komplet ad – det kan kun gøres med det hvide snit. Det viser sig da også altid, at de, som anklager andre for ikke at være objektive, selv har en ganske bestemt politisk dagsorden.

I videnskaberne er allerede valget af emne og metode afgørelser, som involverer andet end den rene objektivitet: Hvilket emne forekommer det vigtigt at studere? Hvilke data skønnes relevante for at belyse

emnet? Det er alt sammen afgørelser, som ikke er og aldrig kan blive objektive i samme forstand som, at solen står op om morgenen og går ned om aftenen. For slet ikke at tale om, at ordningen af data og fortolkningen af dem nødvendigvis indeholder en menneskelig faktor.

Netop derfor påstår videnskaben ikke bare det ene eller det andet, men opstiller hypoteser og finder belæg og argumenter for eller imod dem. Så kan det ske, at de, hvis argumenter ikke er så stærke, griber til magtens sprog og dekreterer, at den objektive sandhed er den, som passer til deres eget subjektive standpunkt. Det kan selvsagt også ske i videnskabens egen verden. Men her vil det før eller siden blive korrigeret af videnskaben selv - hvis den ellers får lov at ytre sig frit!

Det betyder aldeles ikke, at den ene opfattelse er lige så rigtig som den anden. Men hvilken der ender med at blive norm, skal alene afgøres af argumenter i den videnskabelige diskussion og ikke af lobbyorganisationer eller folketingsflertal.

Endnu er vi ikke blevet til Orbans Ungarn eller Kaczynskis Polen. Men de to lande er jo ikke et eksotisk Langtbortistan, som vi ikke behøver at sammenligne os med, men temmelig tæt på. Sommerens folketingsbeslutning var begyndelsen til en lignende udvikling. Måtte den også være enden på den.

Internt har Dansk PEN det nogenlunde. Vi kan mærke en forøget opmærksomhed om vort arbejde, herunder også at blive udsat for polemik. Vi har ikke kunnet være så offentlige, som vi gerne ville, dels på grund af corona-restriktioner, dels af den sædvanlige grund: at vi kun har meget få midler at gøre godt med.

Vi søger støtte, hvor vi kan. Vi har undertiden haft heldet med os og er taknemmelige for det. Men fondsstøtte er i sagens natur ikke evig. Vi har ingen pengetank, som vi kan tappe fra. Vi har ikke råd til heltidsansatte, som nårsomhelst kan rykke ud og blande sig i debatten. Vi er sådan set selv i al fredsommelighed et eksempel på, at den formelle ytringsfrihed er én ting, men den materielle – den faktiske mulighed for at komme til orde – undertiden en anden.

Den bedste styrkelse af PEN er nu som før *flere medlemmer*. Vi har haft en pæn bruttofremgang i det forløbne år, men der er jo desværre også nogle, vi måtte sige farvel til, fordi de døde. Derfor er nettotilgangen ikke så stor, som vi kunne ønske. Der må være mange flere mennesker i Danmark, som er optaget af de emner, PEN beskæftiger sig med!

Den næstbedste styrkelse, som i virkeligheden kan være lige så god som den bedste, er en *udvidelse af vores støttekreds*. Organisationer, virksomheder, enkeltpersoner, som måske ikke mener, at de bør eller vil være egentlige medlemmer af PEN, er mere end velkomne til at støtte os økonomisk; alle bidrag tæller!

Forudsætningen for begge dele er nu som før, at de nuværende medlemmer agiterer for PEN, altså hverver medlemmer og støtter. Så dette er en – gentagen – missionsbefaling: Gak ud og gør flest muligt til vore disciple, idet I viser dem PENs charter og får dem til at skrive til os: pen@pen.dk for at blive meldt ind eller for at støtte os på anden vis.

100-års Jubilæumskongres

Online, 20.-24. september 2021

Den 87. internationale kongres skulle have været en flot fejring af PEN Internationals 100-års jubilæum i Oxford, men endte på grund af coronarestriktioner i stedet med endnu engang at være en online-kongres.

Kongressens tema var "100 YEARS OF CELEBRATING LITERATURE AND PROTECTING FREEDOM OF EXPRESSION." Til anledningen blev der udgivet en flot coffee table-jubilæumsbog, der i tekst og billeder præsenterer en stor del af PENs arbejde gennem 100 år. Bogen er udkommet på flere sprog, og en engelsk version kan købes med rabat for PENs medlemmer gennem Dansk PEN. Ligeledes i forbindelse med jubilæet er det lavet en digital udstilling af PEN Internationals arkiv "Unlocking the History of PEN International" <https://www.pen100archive.org/> som kan anbefales. Mere end 90 PEN-centre har bidraget til udstillingen.

I kongressens åbne program indgik blandt andet en samtale mellem Salman Rushdie og Carolin Emcke om hate speech og ytringsfrihed samt indlæg og vidnesbyrd fra en række prominente forfattere, hvoraf nogle er nuværende eller tidligere PEN-cases: J. M. Coetzee, Can Dündar, Margaret Atwood, Omar El Akkad, Tienchi Martin-Liao, Enoch Meyomessi, Boris Novak, Orhan Pamuk, Philippe Sands, Eugene Shoulgin, Dareen Tatour, Ma Thida og Nguigi Wa Thiong'o. Foruden den afgående internationale præsident Jennifer Clement, var der også taler af Homero Aridjis, John Ralston Saul og Per Wastberg, der alle tidligere har stået i spidsen for PEN International.

Til posten som ny international præsident var der opstillet tre kandidater. Her blev den tyrkiske forfatter Burhan Sönmez valgt med 58,75 % af stemmerne mod den nigerianske forfatter Ben Okri, der fik 22,5 % og den nicaraguanske forfatter Gioconda Belli, der fik 18,75% af stemmerne.

Den internationale bestyrelse består nu foruden Burhan Sönmez af Kätlin Kaldmaa (Estland) som er International sekretær, Eric Lax (PEN USA), der er kasserer, samt Iman Humaydan (Libanon), Ola Larsmo (Sverige), Regula Venske (Tyskland), Danson Kahyana (Uganda), David Francis (Australien), Salil Tripathi (Indien/Engelsk PEN) og Gabriel Seisdedos (Argentina).

Den norske forlægger William Nygaard blev valgt som vicepræsident med 92,5 % af stemmerne. PEN International har mange vicepræsidenter. Det er ikke som i andre organisationer en "næstformandspost", men dels en ærestitel, som den Jens Lohmann fik på kongressen i 2020, dels er det en række prominente forfattere, der bruger deres gode navn til gavn for PENs arbejde. Blandt de internationale vicepræsidenter er Svetlana Alexievich, Orhan Pamuk, J. M. Coetzee, Margaret Atwood, Sook-Hee Chun, Michael Scammell og vores egen Niels Barfoed.

Writers in Prison-komiteen valgte ny formand, idet Salil Tripathi ikke kunne genvælges. På komiteens årsmøde, der blev holdt forud for kongressen, var der opstillet to kandidater til formandsposten, Ma Thida (PEN Myanmar) og Nadezda Azhgikhina (PEN Moskva). Valget faldt på Ma Thida, der efterfølgende fik sit mandat godkendt af kongressens delegerede med 96,25% af stemmerne.

Women Writers Committee havde på tilsvarende vist årsmøde forud for kongressen, her blev Zoë Rodriguez (PEN Sydney) enstemmigt og uden modkandidater valgt til formandsposten.

To nye centre blev budt velkommen i PEN-kredsen, PEN Malta og PEN Quechua. Sidstnævnte er det første PEN-center nogensinde, som repræsenterer et oprindeligt sprog. Quechua stammer fra Andesregionen og har sin oprindelse hos Inkaerne. Det tales af anslået 8-10 millioner mennesker, særligt i Peru, Ecuador og Bolivia.

Kongressen vedtog fire resolutioner.

Om Belarus og de mange fængslinger og tilbageholdelser, lukning af medier, trusler mod kunstnere, musikere, film- og teaterfolk, forfattere og journalister, og dertil forbuddet mod PEN Belarus, den belarusiske forfatterforening og andre, der har relationer til udenlandske søsterorganisationer. De anklages for at være udenlandske agenter og true staten.

Om den israelske hærs overfald på journalister, ødelæggelse af mediehus og kulturinstitutioners kontorer, samt voldelige angreb på fredelige demonstrationer i forbindelse med urolighederne i maj 2021.

Om Myanmar og militærjuntaens voldelige angreb på fredelige demonstranter, fængsling af mere end 7.400 civile, heriblandt Dansk PENs tidligere æresmedlem, komiker og forfatter Maung Thura (måske bedre kendt som Zarganar) samt en række andre forfattere, digtere og kunstnere.

Og sidst en resolution om Nicaragua, hvor regeringen siden april 2018 har slået hårdt ned på uafhængige journalister, forfattere og menneskerettighedsforkæmpere, der chikaneres, trues, censureres og retsforfølges. En række centrale medlemmer af PEN Nicaragua har i de seneste år været tvunget i eksil i nabolandene, bl.a. Puerto Rico. PEN Nicaragua er lukket på ubestemt tid.

Den 88. Internationale PEN-kongres skal holdes i Sverige, i Uppsala, fra 27. september til 1. oktober 2022. Temaet for kongressen er "THE POWER OF WORDS: Future challenges for Freedom of expression"

Writers in Prison- og Rapid Action-netværket (RAN)

2021 var ikke et godt år for ytringsfriheden rundt om i verden. Ved årets start, den 9. januar, kuppede militæret sig tilbage til magten i Myanmar. Det førte til omfattende demonstrationer landet over. Antallet af dræbte efter kuppet anslås at være omkring 1500, hvoraf flere er døde i forbindelse med tilbageholdelser og forhør.

I store dele af verden har vi set politiske og sociale uroligheder i det år der er gået, med omfattende krænkelser af frihedsrettighederne, herunder ytringsfriheden, til følge. Forud for præsidentvalget i Nicaragua 7. november, hvor Daniel Ortega blev genvalgt, indførte Orgeta-regeringen en ny valglov, efter hvilken hans modkandidater samt store dele af oppositionens ledere og en lang række journalister og andre kritikere af præsidenten, blev fængslet og anklaget for landsförræderi. Et stort antal nicaraguanske ngo'er er i de seneste år blevet registreret som "agenter for fremmede magter", hvis de er tilknyttet, samarbejder med eller modtager støtte fra udenlandske organisationer. PEN Nicaragua har nægtet at lade sig registrere og som konsekvens har de i februar 2021 lukket PEN Nicaragua på ubestemt tid. Flere af de ledende medlemmer er nu i eksil. <https://www.confidencial.com.ni/english/why-pen-nicaragua-suspends-operations/>

Flere er fængslet – Kina er stadig verdens største fængsel for journalister

Aldrig før er så mange journalister blevet tilbageholdt og fængslet i forbindelse med deres arbejde, som i 2021, det viser en opgørelse fra Reporters Without Borders (RSF). I midten af december 2021 sad 488 journalister og mediefolk i fængsel et eller andet sted i verden, det er 20% flere end året før. Det skyldes særligt tre lande, Myanmar, hvor militæret kuppede sig tilbage til magten i februar 2021, Belarus, hvor der har fundet omfattende arrestationer og nedlukning af medier sted, siden præsident Aleksander Lukasjenkos omstridte genvalg i august 2020, og sidst, men ikke mindst Kina, der holder et stadig strammere greb om Hongkong, som tidligere fremstod som en regional rollemodel for pressefrihed. Med mindst 50 journalister bag tremmer fastholder Kina ifølge Committee to Protect Journalists (CPJ) for tredje år i træk pladsen som "verdens største fængsel for journalister", efterfulgt af Myanmar, Egypten, Vietnam og Belarus. Tidligere lå Tyrkiet i spidsen, men landet er nu rykket ned på en sjetteplads, fordi omkring 20 journalister er blevet løsladt i løbet af 2021. Det betyder dog desværre ikke nødvendigvis at sagerne mod dem er droppet. Mange retssager fortsætter og der tilføjes nye anklager, som de pågældende risikerer at bruge flere år af deres liv på at forsvare sig imod.

Færre er dræbt – men drabene er i højere grad målrettet den enkelte

En bemærkelsesværdig ting er faldet i antallet af journalister, der er blevet dræbt i forbindelse med deres arbejde. I alt har RSF opgjort antallet til 46 fra 1. januar til 1. december 2021. Vi skal helt tilbage til 2003 for at finde et år, hvor der blev dræbt færre end 50. Det skyldes formentlig primært den aftagende intensitet i konflikterne i Syrien, Irak og Yemen. Det er dog stadigvæk i gennemsnit ét drab på en journalist om ugen, og det der især virker foruroligende er, at i 65% af tilfældene har de dræbte været genstand for et bevidst og målrettet angreb, ifølge RSF.

Endnu engang indtager Mexico og dernæst Afghanistan en drabelig førsteplads, mens Yemen og Indien deles om tredjepladsen.

RSFs 2021 round-up rapport kan læses her: https://rsf.org/sites/default/files/rsfroundup_2021.pdf

CPJs årsrapport kan læses her: <https://cpj.org/reports/2021/12/number-of-journalists-behind-bars-reaches-global-high/>

Dansk PENs primære indsatsområder

Dansk PEN har i årets løb deltaget aktivt i det internationale arbejde med udformning af protester, fælles udtalelser og støtteerklæringer til fængslede og forfulgte kolleger i Tyrkiet, Belarus, Rusland, Afghanistan, Kina, Cuba, Egypten, Filippinerne, Mexico og Myanmar.

Når en ny krise eller konflikt opstår, så glider de forrige desværre ofte i baggrunden. I foråret 2021 var vores opmærksomhed især rettet mod **Myanmar**, hvor de mange arrestationer, mishandlinger og drab på forfattere og journalister fik PENs alarmberedskab i gang. PEN Myanmar har siden militærets magtovertagelse næsten ugentligt udsendt statusopdateringer til kolleger verden over. Vi har ikke uden videre kunne dele dem, da det risikerer at bringe medlemmer af PEN Myanmar i fare, hvis det bliver kendt at de er kilden til disse informationer. Til gengæld har vi løbende orienteret det danske udenrigsministerium samt enkelte medlemmer, men der kan gøres meget mere. Vi kunne ønske os at Dansk PEN havde en lille arbejdsgruppe med særlig interesse for Myanmar, som med kendskab og indsigt kunne være med til at videreformidle den viden om situationen, som vi via PEN Myanmar har adgang til. Interesserede må meget gerne henvende sig til sekretariatet.

I foråret og hen over sommeren var vi optaget af at finde måder at hjælpe PEN **Belarus**, der blev forbudt i juli 2021. Flere af de ledende medlemmer befinder sig nu udenfor landets grænser og forsøger derfra dels at hjælpe kolleger, der fortsat er i Belarus, dels at videregive indtryk og viden om forholdene til omverden. I februar 2021 udgav PEN Belarus en stærkt anbefalelsesværdig rapport om vilkårene for ytringsfriheden i landet. Den kan fås elektronisk ved henvendelse til pen@pen.dk

Talebans overtagelse af magten i **Afghanistan** satte i august og september både det internationale fribynetværk ICORN og PEN Internationals regionale koordinator på hårdt arbejde. Dansk PEN var, sammen med en række andre PEN-centre, engageret i at hjælpe afghanske PEN-kolleger i sikkerhed. Vi gjorde mange forsøg på at få udenrigsministeriet til at hjælpe, men den danske regering var desværre ikke interesseret i at hjælpe afghanske PEN-medlemmer, journalister og forfattere, til Danmark. Vores støtte til Afghansk PEN har derfor været af mere praktisk art. Siden oktober har Afghansk PEN haft til huse samme sted som Dansk PEN og vi hjælper bl.a. med at søge penge til de kolleger, der fortsat er i Afghanistan, skaffe videoudstyr, så de via youtube og andre kanaler kan kommunikere på tværs af de mange lande, deres medlemmer nu er spredt i samt med at føre regnskab og andre praktiske ting.

Selvom vi ikke har set mange nye fængslinger, så er situationen i **Tyrkiet** stadigvæk stærkt bekymrende. Dansk PEN er en del af et internationale netværk af organisationer, der følger og holder hinanden orienteret om de mange retssager der fortsat er i gang mod tyrkiske forfattere, journalister og menneskerettighedsforkæmpere, og som i fællesskab udformer protester og støtteerklæringer. En af de særligt foruroligende sager fra 2021, er dommen på 27,6 års fængsel til journalist og forfatter Can Dündar, tidligere chefredaktør for avisen Cumhuriyet der i 2015 afslørede, at den tyrkiske efterretningstjeneste, MIT, i hemmelighed leverede våben til de syriske oprørere. Dündar blev anklaget og dømt for spionage og støtte til en terrororganisation, men i 2016 nåede han at forlade Tyrkiet før dommen blev afsagt, og han har siden boet i Tyskland. De tyrkiske myndigheder har med alle midler forsøgt at få Dündar til at vende hjem. I november 2020 stillede en dommer i Istanbul et ultimatum: enten kom Dündar tilbage, eller også ville de anse ham for flygtet, og dømme ham i absentia. Alt hvad han ejer i Tyrkiet ville i så fald blive konfiskeret, herunder et lille hus, som hans gamle mor har boet i. Can Dündar var klar over at han aldrig ville få en retfærdig behandling af domstolen. Han var dømt på forhånd og han valgte derfor at blive i Tyskland. Under retsmødet blev den advokat der repræsenterer Dündar i Tyrkiet nægtet adgang, og han kunne derfor ikke forsvare sin klient. Sammen med International Media Support (IMS) og andre har vi forsøgt at skaffe økonomisk hjælp til Can Dündar og vi har været i kontakt med Udenrigsminister Jeppe Kofod om sagen, for at få ham til at bringe den op i EU-sammenhænge.

Den tyrkiske forfatter Orhan Pamuk blev i efteråret 2021 igen gjort til genstand for efterforskning, denne gang beskyldt for i sin seneste roman, på dansk *Pestnætter*, at have fornærmet Tyrkiets grundlægger Atatürk og det tyrkiske flag, gennem en af romanens fiktive karakterer. Sagen mod Pamuk blev i første omgang afvist af Istanbuls chefanklager, men advokaten der havde indgivet klagen, fik i november en dommer i Istanbul til

at gøre indsigelse mod beslutningen. Dommeren besluttede at anklagemyndigheden "skulle genoverveje beviserne og rejse tiltale mod Pamuk." Sagen er endnu ikke kommet for retten.

I april måned fik vi en af de få, men glædelige nyheder i 2021, da vores æresmedlem, den tyrkiske journalist og forfatter Ahmet Altan, pludselig blev løsladt. Dommen er dog ikke ophævet og Altan risikerer fortsat at blive fængslet på ny. Ahmet Altan blev arresteret i september 2016 og i februar 2018 blev han idømt fængsel på livstid uden mulighed for prøveløsladelse. Livstidsdommen blev siden ændret til to domme, der til sammen gav ham knapt 16 års fængsel. Altan regnes for en af Tyrkiets store intellektuelle, og i Vesten er han især kendt som en markant journalist, men hans romaner og essays har været bestsellere i Tyrkiet siden 1980'erne. Hans bøger er udgivet på flere sprog. I 2019 udkom på dansk en samling af essay, der var smuglet ud af fængslet, med titlen: "Jeg kommer aldrig til at se verden igen". Den er ikke udgivet på tyrkisk.

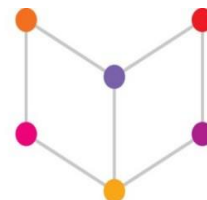
Vi vil i det kommende år forsøge at organisere Writers in Prison-arbejdet som netværk blandt Dansk PENs medlemmer, i første omgang med fokus på Belarus, Tyrkiet, Myanmar og Kina. Hvis der blandt medlemmerne er nogen der sidder inde med et særligt kendskab og interesse for et af disse lande, og som vil gøre en indsats for PEN i denne henseende, så kontakt gerne sekretariatet.

Fribyer for forfulgte forfattere

Behovet for flere fribyer for forfulgte forfattere, kunstnere og journalister har næppe nogensinde været større, end nu. ICORN, det internationale netværk af fribyer, er ved at drukne i ansøgninger. Alene fra Afghanistan er der siden august sidste år kommet mere end 400 ansøgninger fra journalister, forfattere og kunstnere, der fortsat er i landet, og der er slet ikke nok ledige pladser at henvise til.

Vi glæder os meget over, at Hillerød har meldt sig ind i Fribynetværket, så der nu igen er tre danske byer med: København, Århus og Hillerød.

København tog i juli 2021 afsked med den sudanesiske politiske tegner Khalid Albaih og hans familien, der udrejste efter næsten fire år i København. Opholdet blev forlænget, først på grund af den politiske udvikling i Sudan, siden på grund af Covid-19. I december måned ankom Murshida, en forfatter fra Bangladesh, som vi i løbet af foråret 2022 vil introducere for PENs medlemmer. Ligeledes blev Hillerød i december fribyvært for en fotojournalist fra Belarus. Også han vil snart blive introduceret for PENs medlemmer. I Århus har man endnu ikke valgt en ny fribygæst, efter at venezuelanske Milagros Socorro og hendes mand rejste i August 2021.

Desværre går det stadigvæk trægt med at få danske byer med i ordningen, der er hæmmet af, at den økonomiske byrde ved at være med, alene ligger på byerne. Vi har i flere år slået på at fribyerne burde blive delvist kompenseret af staten. Det er, ud over at være til gavn for forfatterne og kunstnerne, i hele landets interesse at vi i Danmark kan tilbyde fribyophold til forfulgte forfattere, kunstnere og journalister.

Vi sætter i det kommende år fornyede kræfter ind på at få flere med, og flere aktiviteter i de byer, der er med i netværket, som kan bidrage til at synliggøre ordningen og hjælpe fribygæsterne til at få et godt ophold. Dorthe Lykkegaard, der tidligere var fribykoordinator i Helsingør, har sagt ja til at engagerer sig i fribyarbejdet på vegne af PEN. Det er en meget stor hjælp og vi ser frem til at få gang i arbejdet, blandt andet gennem et styrket samarbejde med de svenske fribyer.

Opfordringen til PENs medlemmer skal fortsat lyde, at hvis du kender et byrådsmedlem, du kunne kontakte, eller hvis I er flere i kommunen, der ved fælles hjælp kan skubbe på for at få jeres by gjort til Friby, så hjælper vi meget gerne til. Vi kan sende materialer og komme på besøg. Vi holder i det hele taget meget gerne oplæg om fribyordningen og om PENs arbejde i det hele taget, både for store og små forsamlinger.

Æresmedlemmer

EGYPTEN

Galal El-Behairy, digter og sangskriver. Den 31. juli 2021 havde Galal El-Behairy afsonet sin dom på tre års fængsel. Fængselsmyndighederne slap ham dog først den 3. august, hvor han blev ført til Kafr Shukr politistation. Her var han tilbageholdt frem til 15. august. Fra 16. august og tyve dage frem er det uklart hvor Galal opholdt sig.

Den 5. september dukkede han op hos den øverste stats sikkerhedsadvokat (SSSP), hvor han blev mødt med nye anklager. Anklageren forlangte Galal varetægtsfængslet i 15 dage, nu anklaget for at "udbrede falske nyheder" og for at "slutte sig til en terrorgruppe". Siden da er hans varetægtsfængsling gentagende gange blevet forlænget. El-Behairys familie fortæller, at hans helbred er væsentligt forværret på grund af hans fængsling. Æresmedlem af Dansk PEN fra 2020. Kontaktperson: Mille Rode.

IRAN

Sedigh Vasmaghi, digter, menneskerettighedsadvokat og kvindesagsaktivist. Hun kom til Sverige som fribyforfatter i 2012 efter at have modtaget dødstrusler. I 2017 rejste hun sammen med sin mand tilbage til Iran, men allerede ved ankomsten til Teheran blev hun arresteret og efterfølgende dømt til fem års fængsel for "propaganda mod regimet" af den iranske revolutionsdomstol. Baggrunden for dommen var den kritik, hun rettede mod myndighedernes voldelige angreb på massedemonstrationerne i Iran i 2016, hvor mange blev dræbt og såret af snigskytter fra tage og helikoptere og på klos hold skudt af soldater med maskingeværer. Fra sin fængselscelle var Vasmaghi blandt de 77 personer, der støttede en protest med krav om at stoppe myndighedernes brutale vold mod demonstranterne i efteråret 2019. Herefter der blev rejst nye sigtelser imod hende og i august 2020, da hendes sag endnu engang skulle for revolutionsdomstolen, nægtede hun at møde op til retssagen, fordi hun mener at sagen burde føres som en åben retssag, så offentligheden kan se, hvad der foregår. I september 2020 fik hun lagt yderligere et år til den dom, hun allerede afsonede. Sedigh Vasmaghi har i mange år været en markant stemme i kampen for bl.a. kvinders rettigheder. Hun har tidligere været medlem af bystyret i Teheran. Sedigh Vasmaghis første digtsamling, *En bøn om regn*, udkom på farsi i 1989 og på svensk i 2014. Æresmedlem af Dansk PEN fra 2020. Kontaktperson: Mille Rode.

Nasrin Sotoudeh, forfatter og advokat. Hun er anklaget for at ”spredde propaganda” og ”konspirere mod statens sikkerhed”. Som advokat har Nasrin i mange år kæmpet mod brug af dødsstraf i Iran og forsvaret kvinders ret til ikke at bære tørklæde. Hun har arbejdet tæt sammen med nobelprismodtager Shirin Ebadi. Nasrin Sotoudeh blev arresteret i september 2010 og idømt 11 års fængsel og forbud mod at virke som

advokat i 20 år. Hun appellerede dommen og fin samme år nedsat straffen til seks års fængsel og ti års frakendelse af retten til at arbejde som advokat. I slutningen af 2015 blev hun løsladt, men i juni 2018 blev hun arresteret igen på nye anklager, der relaterer sig til ”statens sikkerhed”. I marts 2019 blev hun idømt ti års fængsel og 148 piskeslag, der blev lagt oveni seks andre anklager, der tilsammen gav hende en dom på 38 års fængsel. Nasrin har flere gange sultestrejket i fængslet og familien er bekymret for hendes helbred.

Æresmedlem af Dansk PEN fra 2020. Kontaktperson: Mille Rode

Narges Mohammadi, iransk aktivist og journalist, født i 1972. Direktør for Defenders of Human Rights Centre (DHRC), som er grundlagt af nobelprismodtageren Shirin Ebadi. Narges Mohammadi blev arresteret den 10. juni 2010 og fik en dom på 11 års fængsel, som senere ved en appeldomstol blev nedsat til seks års fængsel. Anklagerne lød bl.a. på propaganda mod regimet ved at rapportere om brud på menneskerettighederne, samarbejde med Shirin Ebadi og besøg af politiske fanger.

Narges Mohammadi blev løsladt i oktober 2020, efter at en domstol besluttede at nedsætte hendes straf. Hun havde ved løsladelsen alvorlige covid-19 symptomer, oveni et i forvejen meget svækket helbred. Vi har ført kampagne for Narges Mohammadi siden 2012 og utallige gange sendt protester og appeller for hendes frigivelse. Efter løsladelsen var hun ikke på vores liste over æresmedlemmer i 2020.

I 2021 har hun imidlertid fået en ny dom på to et halvt år og 80 piskeslag for sin aktivisme i fængslet.

Æresmedlem af Dansk PEN fra 2014-2020 og igen fra 2021. Kontaktperson: Mille Rode

KINA

Gao Yu, journalist, født i 1944. Blev den 24. april 2014 anholdt og senere anklaget for at have lækket et internt og hemmeligt dokument fra kommunistpartiet til udenlandske medier. Gao Yu blev i 2015 idømt syv års fængsel, men fik som følge af dårligt helbred senere samme år lov til at afsone resten af sin fængselsdom i husarrest eller på hospital. Gao Yu blev i april 2019 løst fra sin husarrest, men nægtes fortsat tilladelse til at

rejse til Tyskland, som har tilbudt at modtage hende til lægebehandling. Aktuelt ved vi ikke, hvor hun befinder sig, men hun er tilsyneladende aktiv på sin Twitter-konto. Her har hun bl.a. i juni 2020 skrevet, at hendes søn er blevet fyret fra sit job pga. hendes kritiske tweets om Corona-epidemien i Beijing. Gao Yu er stadig meget aktiv på sin twitter-konto og meget kritisk over for regimet. Hun kritiserer bl.a. den brutale

inddæmningspolitik over for Corona: pigtråd til at indhegne potentielle smittede og andre redskaber.
Æresmedlem af Dansk PEN fra 2014.

Kontaktpersoner: Anne Marie Ejrnæs, Hanne Marie Svendsen og Connie Bork.

Gulmira Imin, digter og moderator for uighur-websitet Salkin, født 1978. Gulmira Imin blev fængslet 14. juli 2009. Hun blev idømt livsvarigt fængsel for påstået deltagelse i uroligheder i Urumqi 5. juli 2009. Ifølge rapporter blev hun udsat for tortur under de indledende forhør og tvunget til at underskrive et dokument, som hun ikke kendte indholdet af.

Æresmedlem af Dansk PEN fra 2020.

Kontaktperson: Anne Marie Ejrnæs

Ilham Tohti (m) forfatter, økonom og professor på Minzu Universitet i Beijing, født 1969. Tohti tilhører den etniske gruppe uighurerne og har i 2006 etableret et website, Uyghur Online, som havde til formål at tale uighurernes sag, men også at fremme dialogen mellem uighurerne og Han-kineserne. Han blev fængslet den 15. januar 2014 og senere samme år idømt livsvarigt fængsel for separatisme. Trods ihærdige protester verden over, bl.a. fra EU-parlamentet, er Ilham Tohti stadig fængslet. Tohti er blevet tildelt flere priser for sin kamp for demokrati, ytringsfrihed og menneskerettigheder, bl.a. i 2019 EU's menneskerettighedspris, Sahkarov-prisen. Ilham Tohti lider bl.a. af hjerteproblemer og risikerer ifølge oplysninger fra RSF at miste livet i fængslet.

Æresmedlem af Dansk PEN fra 2014. Kontaktperson: Marianne Østergaard

Yao Wentian, forlægger fra Hongkong, født ca. 1941. Blev arresteret den 27. oktober 2013, anklaget for

smugleri og i maj 2014 idømt en straf på 10 års fængsel. Alt tyder dog på, at fængslingen er politisk motiveret, og at Yao Wentian er kommet i myndighedernes søgelys på grund af sit samarbejde med den eksilerede dissidentforfatter Yu Lie. Yao Wentian har også udgivet flere bøger, der er forbudt i Kina. Yao Wentian lider af en række sygdomme, og han har under fængselsopholdet haft adskillige blodpropper. Yao Wentian står på Reporters Sans Frontieres' liste over ti kinesiske journalister og kulturpersonligheder, der på grund af manglende lægebehandling er i fare for at dø under fængselsopholdet, og der er ikke kommet nyt om hans helbred siden november 2017.

Yiu-Man-tin/ Yao Wentians familie har anmodet om, at han frigives på grund af helbredsproblemer, men denne anmodning er blevet afslået. Hans fængselsdom på ti år er dog blevet nedsat med otte måneder. Han forventes at blive frigivet den 26. februar 2023.

Æresmedlem af Dansk PEN fra 2014. Kontaktpersoner: Anne Marie Ejrnæs, Hanne Marie Svendsen og Connie Bork.

SAUDI-ARABIEN

Raif Badawi (m) blogger og webredaktør, født 1983. Badawi etablerede i 2012 et website "Free Saudi Liberals" og blev i 2013 idømt ti års fængsel og 1000 piskeslag for at have krænket Islam. Oveni fik han forbud mod at forlade Saudi Arabien i ti år samt en bøde på 1,5 mio. kr. Badawis kone og tre børn har siden Raif blev arresteret levet i eksil i Canada og den canadiske regering har givet Raif statsborgerskab. Dansk PEN har siden 2014, sammen med menneskerettighedsorganisationer verden over,

regelmæssigt demonstreret og protesteret over dommen. Æresmedlem af Dansk PEN fra 2014.

Kontaktpersoner: Aase Schmidt og Mille Rode.

Opdatering: Raif Badawi blev løsladt 11. marts 2022, efter ti års fængsel. Han opholder sig nu i flg. hans kone på et sikkert sted i Saudi Arabien.

Ashraf Fayadh, saudiarabisk digter, filmmand og kunstner af palæstinensisk oprindelse, Født 1980. Fayadh blev arresteret i 2013 efter at han have haft en diskussion på gaden med en mand, der efterfølgende meldte ham til det religiøse politi. Han blev løsladt, men i januar 2014 blev han arresteret igen og anklaget for apostasi (frafald fra islam), og for upassende forhold til kvinder, baseret på billeder, politiet fandt på Fayadhs telefon. Billederne stammede fra en reception, hvor Anklagerne menes desuden at have forbindelse til en digtsamling, Ashraf Fayadh fik udgivet i Libanon i 2008. Anklagen for apostasi byggede alene på vidneudsagn fra den mand, Fayadh tidligere havde været i diskussion med, samt de to politifolk, der havde anholdt ham. I 2015 blev han idømt dødsstraf, men i 2016 blev dommen ændret til otte års fængsel og 800 piskeslag.

Æresmedlem af Dansk PEN fra 2015.

Kontaktperson: Mille Rode.

TYRKIET

Ahmet Altan (m) journalist og forfatter, født i 1950. I avissammenhæng har han arbejdet både som reporter, udlandsredaktør og senest i fem år som chefredaktør på dagbladet Taraf, hvor han stoppede i september 2012. Siden har han især haft fokus på sit forfatterskab og udgivet både fiktion og essays.

Ahmet Altan blev arresteret den 10. september 2016 og blev den 16. februar 2018 idømt fængsel på livstid uden

mulighed for prøveløsladelse. Livstidsdommen blev siden ændret til to domme på henholdsvis fem år og seks måneder og en dom på ti et halvt år.

Altan regnes for en af Tyrkiets store intellektuelle, og i Vesten er han især kendt som en markant journalist, men hans romaner og essays har været bestsellere i Tyrkiet siden 1980'erne. I efteråret 2018 udkom en ny essay- og erindringsbog fra fængslet. Den er ikke udgivet på tyrkisk, men 14 lande har købt bogen, og den udkom på dansk på Forlaget Underskoven i 2019 med titlen: "Jeg kommer aldrig til at se verden igen".

Ahmet Altan blev overraskende løsladt i april 2021, men sigtelserne mod ham er fastholdt, så han kan hver dag risikere at blive fængsle igen.

Æresmedlem af Dansk PEN siden 2018. Kontaktpersoner: Anne Marie Ejrnæs, Connie Bork og Hanne Marie Svendsen.

Muharrem Erbey (m) advokat i menneskerettighedssager i det sydøstlige Tyrkiet og forfatter til adskillige artikler om kultur og menneskerettigheder samt udgiver af tyrkiske og kurdiske fortællinger. Som advokat har Erbey bl.a. ført sager ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, og han har modtaget den fornemme franske pris Ludovic-

Trarieux International Human Rights Prize 2012. Erbey blev arresteret i december 2009 og bl.a. anklaget for at ydmyge den tyrkiske stat i taler holdt i udenlandske parlamenter, for at være advokat for Diyarbakirs borgmester, Osman Baydemir, for frivilligt at følge en række anti-terror retssager, for at udtale sig til Roj TV – plus yderligere en stribe af absurde anklager. PEN mener, at samtlige anklager er politisk motiveret, og at han blev tilbageholdt på grund af den påståede forbindelse med kurdiske politiske partier. Erbey sad i mere end fire år (1.570 dage) uden dom i detentionsfængslet i Diyarbakir, men blev løsladt i april 2014. Sigtelserne mod ham blev dog opretholdt. Samme år modtog han Svensk PENs Tucholskypris. Den 28. marts 2017 blev Erbey idømt seks år og tre måneders fængsel for medlemskab af en ulovlig organisation. Dommeren lod ham gå, bl.a. fordi han allerede havde siddet fængslet i mere end fire år, men anklageren ankede afgørelsen. Erbey tabte appelsagen i 2019. Højesteret stadfæstede dommen på 6 år og 3 måneder. I praksis kom han kun til at sidde i fængsel en dag og er nu på fri fod, men skal melde sig på den lokale politistation 4 dage om ugen. I to år må han ikke arbejde som advokat. Til gengæld har han brugt tiden til at skrive en roman.

Æresmedlem af Dansk PEN siden 2013.

Kontaktperson: Anne Marie Ejrnæs og Connie Bork.

Ahmet Şık (m) journalist og politiker, født 1970. Han blev arresteret i marts 2011 og anklaget for medlemskab af og støtte til Ergenekon – en væbnet terrororganisation, der planlægger kup mod den tyrkiske stat. Den 12. marts 2012 blev han løsladt, bl.a. efter internationalt pres, men sigtelserne blev opretholdt. Den 20. november 2016 blev Ahmet Şık imidlertid fængslet igen – nu sigtet for at sprede propaganda for adskillige terrororganisationer, og i november 2019 blev der rejst nye, alvorligere sigtelser mod ham, stadig knyttet til terrorparagrafferne.

Ahmet Şık har været æresmedlem af Dansk PEN siden 2012. Kontaktperson: Anne Marie Ejrnæs

Deniz Zarakolu (m) forfatter og oversætter, søn af Ayşe Nur Zarakolu og Ragıp Zarakolu, begge forlæggere og menneskerettighedsadvokater. Deniz Zarakolu har bl.a. udgivet bøger om den politiske filosof Thomas Hobbes og om Tyrkiets retsvæsen. Han blev arresteret den 7. oktober 2011 i sit hjem i Istanbul som led i en bølge af arrestationer af intellektuelle med bånd til det pro-kurdiske Freds- og Demokrati-Parti (BDP). Han blev varetægtsfængslet og anklaget for ledelse af både en væbnet organisation (iflg. straffeloven) og en terrororganisation (iflg. anti-terrorloven). PEN er overbevist om, at det er falske anklager, og at han ikke

har forbindelse til hverken terrorisme eller voldelige aktioner. Deniz Zarakolu blev frigivet den 27. marts 2014, efter to et halvt års varetægtsfængsling, men anklagerne mod ham er opretholdt, og han risikerer 6-12 års fængsel, hvis han dømmes. Deniz Zarakolu har dog ikke haft problemer med de tyrkiske myndigheder det sidste år.

Æresmedlem af Dansk PEN siden 2013.

Kontaktpersoner: Joan Schmidt, Connie Bork og Hüseyin Duygu.

Året kort:

JANUAR-MAJ

Corona restriktionerne betød, at alle planlagte arrangementer i årets første fem måneder måtte aflystes.

JUNI

- Københavns fribykunstner, tegneren Khalid Albaih, holdt afskedsudstilling 18. juni. Han og familien rejste i starten af juli efter næsten fire års fribyophold.
- Som en del af LiteratureXchange festivalen i Århus interviewede Mille Rode 20. juni den venezuelanske forfatter Milagros Socorro, der har været fribyforfatter i Århus siden august 2019. Milagros fribyophold fandt for en stor dels vedkommende sted under coronanedlukningen, hvilket desværre gjorde, at hun til tider følte sig noget ensom og isoleret. Heldigvis havde hun sin mand og sin hund med. Milagros rejste videre i august 2021.

AUGUST

- Udenrigspolitisk Selskab afholdt et Belarus symposium på Louisiana 11. august, hvor også Dansk PEN deltog.
- Den årligt tilbagevendende festival, der finder sted flere steder i København over flere dage, arrangeret af Michael Svennevig, blev traditionen tro afsluttet i gårdhaven ved PENs sekretariat den 15. august. 13 kunstnere, forfattere, musikere mv. optrådte ved et stemningsfuldt og velbesøgt eftermiddagsarrangement, krydret med solskin, myntete og drømmekage. Tak til Michael Svennevig for endnu engang at arrangere denne flotte festival.
- PENs ordinære generalforsamling, der skulle have været afholdt i marts 2021, men måtte udskydes på grund af corona, fandt sted den 24. august.

SEPTEMBER

- Det årlige Writers in Prison Committee-møde blev holdt online den 14. september, forud for den internationale kongres.
- 100-års jubilæumskongressen i International PEN blev afholdt online i dagene 15.-17. september.
- Journalist og forfatter Jakob Sheikh udgav i september bogen *Vi tabte*, om Vestens krig mod terror. PEN afholdt et arrangement med Jakob Sheikh om bogen i kantinen hos Dagbladet Information 30. september.

OKTOBER

- Militærets magtovertagelse i Myanmar har sendt flere ledende medlemmer af PEN Myanmar i eksil. En af dem, **Sanmon Aung**, der er forfatter, forlægger og generalsekretær i PEN Myanmar, bor pt. i Frankrig. Han var i Danmark i starten af oktober. Medlemmer af Dansk PEN fik lejlighed til at møde ham ved en lille sammenkomst den 5. oktober på PENS sekretariat.
- I otte år har Dansk PEN hver efterår holdt **Litteraturstafet til støtte for forfulgte forfattere**, med arrangementer i Århus, Odense og København. Her har en lang række forfattere læst op og talt om ytringsfrihed og vilkårene for forfulgte og fængslede forfattere rundt om i verden. I år blev arrangementerne holdt i Odense den 7. oktober med deltagelse af Leif Davidsen, Milena Rudez og Niels Hav, i Århus den 14. oktober med deltagelse af Sally Altschuler, Knud Lindholm Lau, Merete Pryds Helle og Kristina Stoltz og i København den 21. oktober med Hanne Marie Svendsen, Christina Hesselholdt, Marianne Larsen, Inge-Helene Fly og Claus Willumsen som deltagere. Adil Erdem var arrangør og ordstyrer ved alle tre arrangementer.

NOVEMBER

- På årets **Bogforum** i dagene 5.-7. november, havde Mads Julius Elf inviteret PEN til at dele stand med forlaget U Press. Det var en stor succes. Sammen fik vi lagt et varieret og meget interessant debat/samtaleprogram, der tiltrak masser af publikum weekenden igennem. På scenen var Flemming Rose og Per Stig Møller, Vibeke Vasbo og Pernille Ipsen, Georg Metz og Lars Qvortrup, Anders Jerichow og Thomas Ubbesen, Niels Brunse og Per Øhrgaard, Cathrine Hasse, Eugen Ruge og Adam Paulsen, Mikael Rothstein og Peer Byberg, Stiig Markager, Thomas

Bredsdorff, Jakob Skovgaard-Petersen, Madam Nielsen og Klaus Rothstein, Thomas Aastrup Rømer og Kåre V. Poulsen, Niels Ivar Larsen og Alexandre Nsoni.

- En god tradition vi er ved at have fået etableret er den tilbagevendende **Smugkro for forbudt litteratur**. Den blev også i år holdt i Digterkroen, Admiral Gjeddes Gård i København, den 12. november. Her optrådte Klaus Rothstein, Katsten Pharao, Lennox Raphael, Claus Ankersen, Marianne Østergaard og Mille Rode med oplæsning af litterære værker, der på et eller andet tidspunkt i historien har været censureret eller forbudt. Arrangementet faldt i år omtrent sammen med den internationale *Day of the Imprisoned Writer* 15. november, og det blev derfor den måde vi markerede dagen på.

Takket være Charlotte Flindt Petersen fik vi mulighed for at arrangere et medlemsmøde med den russiske journalist og forlægger **Sergei Parkhomenko** den 23. november, der var på et kort visit i København. Mødet kom i stand med kort varsel, så de mange fremmødte måtte tage til takke med et trangt lokale i Christianshavns beboerhus.

DECEMBER

Den 13. december og igen den 16. december mødtes først bestyrelsen og siden en gruppe medlemmer og skrev hilsener til fængslede forfattere og journalister.

Medlemmer:

Vi har særligt i efteråret 2021 haft en solid medlemsfremgang, så vi fra 419 medlemmer ved starten af året nu er oppe på 442 medlemmer. Foreningens økonomi, og dermed vores arbejde og mulighed for at handle når der er behov for det, er helt og aldeles afhængig af at vi er mange medlemmer, der bidrager, ikke mindst med betaling af kontingentet. Kort og godt er det sådan, at jo flere vi er, des mere kan vi udrette. Bestyrelsen havde ved starten af året en ambition om at nå op på 500 medlemmer, det mål har vi endnu ikke nået, men det er stadigvæk ambitionen.

Derfor, hvis I kender nogen der ikke er medlemmer, men som I mener måske burde være det, så kan I enten give sekretariatet besked eller I kan foreslå, at de selv henvender sig.

Desværre har vi hen over året måttet tage afsked med mange medlemmer, der har været en stabil og trofast del af kredsen i mange år: Eric Jacobsen, Louis Jensen, Thomas E. Kennedy, Svend Erik Pedersen, Arne Melchior, Iben Melbye, Charlotte Strandgaard, Flemming Røgilds, Robert Petersen og senest Per Aage Brandt. Æret være deres minde!

Støttekredsen:

Støttekredsen blev sin tid etableret med henblik på at forlag, foreninger, virksomheder mv. gennem medlemskab kunne indgå i et samarbejde med PEN og bidrage økonomisk til foreningens arbejde, men støttekredsen har hele tiden og i høj grad OGSÅ været for enkeltpersoner, der sympatiserer med foreningens formål og arbejde, men som ikke umiddelbart ser sig selv som en del af målgruppen for et regulært medlemskab.

Det er vigtigt at understrege, at bestyrelsen tolker foreningens vedtægter om almindeligt medlemskab ganske bredt. Det er fx ikke afgørende at man er *skrivende*. Som medlem af PEN kan man sagtens være bibliotekar, arbejde med film, tv- og radio, være blogger, web-, reklame-, eller kommunikationsmedarbejder mv. Det er heller ikke afgørende, at man beskæftiger sig med poesi eller skønlitteratur, det kan akkurat lige så godt være kunst, politik, journalistik, økonomi eller alle mulige andre fagområder, man har interesse i eller har specialiseret sig indenfor. Vedtægternes forældede bestemmelse om, at man skal have bopæl i Danmark, ser bestyrelsen ligeledes let på. Mange forfattere og andre har bosat sig i udlandet, men har stadigvæk en stærk tilknytning til og måske også deres primære publikum i Danmark. De er naturligvis også meget velkomne som medlemmer af PEN. Men er man lagerarbejder, medicinaldirektør eller kommunal embedsmand, så er man måske ikke akkurat i målgruppen for et medlemskab af PEN. Til gengæld er man *meget* velkommen som medlem af støttekredsen. Kredsen medlemmer bliver inviteret til foreningens åbne arrangementer og de modtager vores nyhedsbreve. Desuden bestemmer de selv størrelsen på det beløb de vil støtte PENS arbejde med.

Kort sagt: **Dansk PENS støttekreds er for alle og enhver, virksomheder, organisationer og foreninger såvel som enkeltpersoner, der sympatiserer med foreningens formål og arbejde og vil støtte indsatsen.**

Økonomi:

Årets første fem måneder var præget af corona-nedlukningen, så aktiviteterne i den periode var stærkt begrænsede. Usikkerheden om hvorvidt Bogforum overhovedet blev til noget, og i givet fald i hvilken form, gjorde, at bestyrelsen tidligt på året besluttede at PEN ikke skulle deltage. I foråret fik Mads Julius Elf og forlaget U Press den fine ide, at forlaget og PEN kunne gå sammen om at dele en stand, og således også dele udgifterne. Arrangementet var en stor succes, men der var ikke på forhånd søgt støtte til dækning af udgiften på godt 20.000 kr., sådan som det ellers tidligere er vedtaget at der skal.

Vi har modtaget tilskud fra Statens Kunstfond til afholdelse af PENS Litteraturstafet til støtte for forfulgte forfattere i Århus, Odense og København. Tilskuddet er alene givet til en beskeden honorering af de medvirkende forfattere.

Der er stadigvæk mange medlemmer, der betaler kontingentet for sent, og som vi må bruge tid og kræfter på at rykke. Vi opfordrer derfor til, at dem der ikke allerede har gjort, enten laver en fast årlig overførsel i deres netbank, eller tilmelder betalingen til PBS, så beløbet trækkes automatisk.

Dansk PENS støttekreds i 2021

Dansk Journalistforbund
Folkeskolen & Månedsmagasinet
Undervisere
Forlæggerforeningen
Gutkind
Gyldendal
Lindhardt & Ringhof
People's Press
Per Nørhaven A/S
U Press
Aarhus Universitetsforlag

- samt en række enkeltpersoner

På generalforsamlingen i august 2021 blev det drøftet at medlemmerne kan dele kontingentbetalingen over i to, således at der betales 250 kr. i marts og 250 kr. igen i september. Foreløbig er der ingen der har benyttet sig af denne mulighed, men den er der. Det er dog en forudsætning at kontingentbetalingen tilmeldes til fast betaling, enten via overførsel i netbank eller via PBS. Kontakt sekretariatet, hvis du ønsker at gøre brug af den mulighed.

Bestyrelsen i 2021:

Bestyrelsen konstituerede sig på sidste generalforsamling med Per Øhrgaard som præsident, Cathrine Hasse og Trine Andersen som vicepræsidenter, Marianne Østergaard som kasserer. Den øvrige bestyrelse bestod i 2021 af Knud Lindholm Lau, Asef Soltanzadeh, Adil Erdem, Jørgen Chr. Wind Nielsen, Mathilde Walter Clark, Niels Ivar Larsen og Jens Lohmann.